Center for Ledelse og Kommunikation
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Til Knud Holt Nielsen (Ø)

28. oktober 2026
Edoc-sagsnummer
2026-0380831

F2 sagsnummer
2026 - 23464

Sagsbehandler
Sebastian Engelmann Jensen

Politikersvar til Knud Holt Nielsen (Ø) – Oksekød på fødselsdage

Knud Holt Nielsen (Ø) har den 20. oktober 2026 stillet følgende spørgsmål:

I dagspressen fortæller Sundhedsborgmester Jens-Kristian Lütken, at det er et udbredt problem ved Københavnske plejehjem, at ældre som ytrer ønske om servering af oksekød til deres fødselsdage, får kategorisk nej til det ønske, som de har fremsat.

På den baggrund har jeg en række opklarende spørgsmål til forvaltningen.

1. *På side 34 i analysen fra BDO fra 2026 om betydningen af Mad- og Måltidsstrategien for de ældre fremgår det, at beboeres fødselsdagsønsker om oksekød afvises på nogle plejehjem med henvisning til kommunens CO2-regnskab. Det fremgår imidlertid ikke af rapporten, hvilke plejehjem det måtte dreje sig om, hvor mange tilfælde der er tale om, eller hvor oplysningerne om forholdene stammer fra. Kan forvaltningen derfor rette henvendelse til BDO og på den baggrund oplyse om, hvilke kilder BDO har til oplysningerne, hvilke plejehjem det drejer sig om, herunder om der er tale om kommunale eller selvejende plejehjem, og om hvor mange helt konkrete tilfælde af dette, som BDO har fået direkte kendskab til i forbindelse med deres analyse?*
2. *Har forvaltningen selv kendskab til konkrete sager, hvor ældre på plejehjem specifikt har bedt om oksekød til deres fødselsdag og fået en afvisning af dette ønske med henvisning til kommunens CO2-regnskab?*
3. *Såfremt forvaltningen selv har kendskab til konkrete sager, hvor ældre har fået afvist et ønske om oksekød til deres fødselsdag med henvisning til kommunens CO2-regnskab, hvor mange sager og hvilke plejehjem drejer det sig om?*
4. *Foreligger der nogen klager eller andre henvendelser fra de ældre selv eller fra deres pårørende over afslag på servering af oksekød til den ældres fødselsdag.*

5. *Såfremt der foreligger nogen klager eller andre henvendelser fra de ældre selv eller fra deres pårørende, hvor mange klager og hvilke plejehjem drejer det sig om?*
6. *Har forvaltningen informeret Sundheds- og omsorgsudvalget og/eller borgmesteren om konkrete eksempler på ældre, der har ønsket oksekød serveret på deres fødselsdag og fået afslag herom?*
7. *Har forvaltningen informeret Sundheds- og omsorgsudvalget og/eller borgmesteren om konkrete klager eller andre henvendelser fra de ældre selv eller fra deres pårørende over afslag på servering af oksekød til den ældres fødselsdag.*
8. *Kan forvaltningen informere om hvilke skrivelser, vejledninger eller lignende, som Sundheds- og omsorgsforvaltningen og/eller borgmesteren har sendt til de Københavnske plejehjem om mad- og måltidsstrategien, og hvordan den lokalt kan implementeres, i løbet af de sidste 6 måneder? Herunder hvad der er gjort for at vejlede plejehjemmene om, at de ikke individuelt er underlagt et klimakrav, men at det centrale er, at beboerne på plejehjem får noget at spise, som de har lyst til at spise, som Borgerrepræsentationen flere gange har understreget politisk.*

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens svar

Spørgsmål 1
Analysen af mad- og måltidsområdet er baseret på fire forskellige kilder: Fødevareindkøbsdata fra plejehjem og produktionskøkkener, menuplaner fra plejehjem og produktionskøkkener, en spørgeskemaundersøgelse blandt ældre, som bor på plejehjem eller modtager madlevering i eget hjem, samt kvalitative interviews med køkkenmedarbejdere, medarbejdere på plejehjem og ældre.

Det konkrete budskab vedr. plejehjemsbeboeres fødselsdagsønsker om oksekød kommer fra interviews med køkkenpersonale på et plejehjem. Der er foretaget i alt 26 kvalitative interviews i forbindelse med rapporten. Det er ikke opgjort, hvor mange, der har nævnt fødselsdage specifikt. Forvaltningen er ikke bekendt med hvor mange "flere steder" dækker over. Det kan dog oplyses, at der er gennemført kvalitative interviews på seks tilfældigt udvalgte plejehjem, at alle disse har produktionskøkken, at tre er selvejende, og tre er kommunale, og at der både er små, mellemstore og store plejehjem iblandt.

Spørgsmål 2
Udover eksemplet gengivet i BDO-rapporten har forvaltningen ikke kendskab til konkrete sager, hvor beboere på plejehjem specifikt har

ønsket oksekød til deres fødselsdag og har fået afslag på ønsket med henvisning til kommunens CO2-regnskab.

Spørgsmål 3
Forvaltningen kan ikke på det foreliggende grundlag anslå omfanget af konkrete sager, da forvaltningen kun kender til eksemplet i BDO-rapporten.

Spørgsmål 4
Forvaltningen har undersøgt, hvorvidt der foreligger klager eller andre henvendelser fra beboere eller pårørende vedrørende afslag på servering af oksekød til den ældres fødselsdag. Forvaltningen har ikke modtaget klager vedrørende afslag på servering af oksekød til den ældres fødselsdag. Det skal dog i den sammenhæng bemærkes, at forvaltningen fra tid til anden modtager kritik af maden på plejehjem – herunder klager over mængden af kød på menuen.

Spørgsmål 5
Det henvises til svar på ovenstående spørgsmål 4.

Spørgsmål 6
Det henvises til svar på ovenstående spørgsmål 4.

Spørgsmål 7
Det henvises til svar på ovenstående spørgsmål 4.

Spørgsmål 8
Der blev i 2021 udarbejdet en vejledning ("Pejlemærker for klimavenlige og ernæringsrigtige måltider"), som er et valgfrit redskab, der kan understøtte enheder i at arbejde med klimavenlige måltider.

Den 18. maj 2026 blev alle plejehjem og midlertidige døgnophold fastslog sundheds- og omsorgsborgmesteren i et hyrdebrev at:
"Den senere tids presseomtale af mad på plejehjem kan fejlagtigt efterlade det indtryk, at anbefalingerne i "Pejlemærker for klimavenlige og ernæringsrigtige måltider" er obligatoriske for jer at følge. Det er de ikke. Pejlemærkerne er vejledende og til jeres inspiration. Det vigtigste er – og har hele tiden været – at borgerne får den rette ernæring og velsmagende måltider, der lever op til de nationale kostanbefalinger"
Som opfølgning herpå afholdt forvaltningen den 11. juni 2026 et Teams-møde med køkkenledere og køkkenansvarlige på plejehjem og midlertidige døgnophold. Her blev der givet en status på arbejdet med fornyelse af Mad- og Måltidsstrategien, herunder udtalelsen fra borgmesteren om, at ovennævnte materiale er vejledende og ikke obligatorisk.

Madproducerende enheder i Københavns Kommune – herunder plejehjem - modtager en gang i kvartalet en klimarapport fra Københavns Kommune, hvor der fremgår et fastsat mål for klimaaftryk (kilo CO2-e pr. kilo fødevare) og enhedens aktuelle status.

Alle plejehjem og midlertidige døgnophold har mulighed for rådgivning og sparring om mad, måltider og ernæring via ekstern leverandør, Meyers Madhus. I forbindelse med den seneste mediedækning har forvaltningen haft dialog med Meyers Madhus om at skærpe fokus på ernæring, velsmagende måltider og medinddragelse af beboerne, så beboerne får serveret måltider, som de har lyst til at spise.

Enhederne er opfordret til at kontakte forvaltningen eller Meyers Madhus, hvis de er i tvivl om, hvordan de skal forholde sig til Mad- og Måltidsstrategien og deres lokale madproduktion.